

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИННИЦТВА, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ

Кафедра ветеринарної медицини та гігієни

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Дмитро БАБЕНКО
25 «06» 2024 р.
Гарант освітньої програми
Мінжон ЛУМЕДЗЕ
25 «06» 2024 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Ветеринарна санітарія і гігієна у скотарстві

Галузь знань	21 – «Ветеринарія»
Спеціальність	212 – «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
Освітньо - наукова програма	«Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
Освітній ступінь	«Магістр»
Семестр	11-й
Форма здобуття освіти	денна
Викладач	Бондар Алла Олександрівна, к. с.-г. н., доцент aobondar@mnau.edu.ua

Розглянуто на засіданні кафедри ветеринарної медицини та гігієни
Протокол № 14 від «20» червня 2024 року

Завідувач кафедри Мінжон ЛУМЕДЗЕ

Схвалено науково-методичною комісією факультету технологій виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології.

Протокол № 11 від «26» червня 2024 року

Голова науково-методичної комісії Галина КАЛИНИЧЕНКО

Схвалено на засіданні вченої ради факультету технологій виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології.

Протокол № 13 від «25» червня 2024 року

Голова вченої ради Михайло ГИЛЬ

Миколаїв
2024

Ветеринарна санітарія і гігієна у скотарстві Бондар А. О.

1. Призначення навчальної дисципліни	Система ветеринарно-санітарних заходів та гігієнічних вимог дає можливість оволодіти знаннями про: - збереження якості, забезпечення безпечності й придатності до споживання харчових продуктів й реалізації харчових продуктів тваринного та рослинного походження; - засоби догляду за тваринами, запобігання забрудненню довкілля через об'єкти санітарних заходів, вплив на організм тварин як природних, так і штучних факторів навколишнього середовища. питання охорони зовнішнього середовища від забруднення відходами ферм; - гігієнічну оцінку технологій утримання тварин на фермах, висвітлення питань етології, адаптації та акліматизації у тваринництві
2. Мета навчальної дисципліни	Метою навчальної дисципліни «Ветеринарна санітарія і гігієна у скотарстві» є: - профілактика інфекційних, інвазійних хвороб тварин і людини, шляхи отримання продукції, сировини і кормів тваринного походження високої якості та охорона; - збереження здоров'я і досягнення високої продуктивності сільськогосподарських тварин
3. Компетентності	Програмні компетентності <i>Інтегральна компетентність:</i> <i>IK:</i> Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, запровадження інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. <i>Загальні компетентності:</i> <i>ЗК8.</i> Здатність працювати в міжнародному контексті та розуміти структуру взаємодії державної служби ветеринарної медицини з міжнародними партнерами. <i>ЗК9.</i> Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків. <i>ЗК10.</i> Прагнення до збереження довкілля. <i>Фахові компетентності спеціальності:</i> <i>ФК3.</i> Здійснювати державний (внутрішній) контроль за дотриманням вимог гуманного забою тварин, передзабійною підготовкою та забоєм тварин, проводити післязабійне інспектування продуктів забою, забезпечення простежуваності.

ФК10. Здатність планувати санітарні заходи, розробляти процедури та контролювати дотримання гігієнічних вимог на потужностях для випуску безпечних харчових продуктів, кормів і кормових добавок тощо.

ФК11 Організувати та проводити державний контроль гігієнічних вимог та санітарних заходів на агропродовольчих ринках і потужностях.

ФК13. Здійснювати ветеринарно-санітарний контроль за виробництвом та обігом кормів, кормових добавок, преміксів тощо на підконтрольних потужностях, володіти методиками їх дослідження та проводити їх санітарне оцінювання.

ФК15 Контролювати технологічні процеси первинної обробки субпродуктів, харчової крові, спеціальної сировини, здійснювати ветеринарно-санітарний контроль за дотриманням технологічних операцій з ендокринною, ферментною, кишковою, шкіряно-хутровою сировиною, м'ясом та іншими продуктами забою і готовими харчовими продуктами, проводити їх інспектування, наносити позначку придатності та визначати шляхи подальшого використання цієї продукції.

ФК16. Здійснювати контроль гігієнічних вимог діяльності потужностей, які проводять збір, обробку, знезараження (знезараження), видалення, утилізацію та знищення побічних продуктів тваринницьких підприємств (потужностей), об'єктів ветеринарної медицини, переробної промисловості тощо.

ФК22.2. Здатність забезпечувати заходи ветеринарної санітарії і гігієни у підприємствах галузі скотарства.

ФК22.9. Здатність запроваджувати дезінфекцію.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Застосовувати способи аналізу, синтезу та подальшого сучасного навчання у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи.

ПРН2. Розуміти структуру фахової діяльності та використовувати методи наукових досліджень у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи.

ПРН3. Здійснювати належний контроль санітарних заходів та гігієнічних вимог за виробництва, переробки та обігу м'яса й інших продуктів забою ссавців та птиці, молока і молочних продуктів, харчових гідробіонтів, харчових рослинних продуктів, меду і апіпродуктів, харчових яєць та яйцепродуктів з

	подальшим проведенням інспектування відповідно до чинних нормативно-правових актів. <i>ПРН19.</i> Проводити контроль санації на підконтрольних об'єктах згідно з вимогами національних та міжнародних нормативно-правових актів. <i>ПРН23.2.</i> Забезпечувати заходи ветеринарної санітарії і гігієни у підприємствах галузі скотарства. <i>ПРН23.9.</i> Здатність запроваджувати дезінфекцію. <i>ПРН23.10.</i> Забезпечувати біобезпеку та біозахист на робочому місці за фахом.
4. Заплановані результати навчальної дисципліни	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:
знати:	- методи контролю відповідності продукції технічним умовам і стандартам; - методи контролю виконання санітарних і ветеринарних вимог до території, будівель, споруд, технологічного обладнання і технологічного процесу переробки худоби і виробництва продукції; - методи контролю правил особистої гігієни працівників тваринницьких і переробних підприємств; - методи контролю виконання інструкцій профілактичної дезінфекції і Ветеринарного законодавства на підприємствах переробної промисловості; - питання охорони оточуючого середовища (водоймищ, ґрунту, повітря та інших об'єктів) від забруднень рідкими і твердими викидами виробництва і збудниками заразних хвороб; - температурний режим для статевих груп великої рогатої худоби; - швидкість руху повітря та режим вологості; - рівень освітленості приміщення; - хімічний склад та бактеріологічну забрудненість повітря; - основні правила та методи взяття проб для оцінки ґрунту, води; - санітарно-гігієнічні вимоги до грубих, соковитих, борошністих та зернових кормів; - системи та способи утримання великої рогатої худоби.

вміти:	- попередити розповсюдження збудників заразних хвороб за межі тваринницьких та переробних підприємств з транспортом, стічними водами, гноєм, з одягом провідників худоби і працівників; - утримувати в хорошому санітарно-гігієнічному стані виробничі приміщення, технологічне обладнання, інвентар, інструмент, санітарний і спеціальний одяг працівників тваринницьких та переробних підприємств; - виконувати правила особистої гігієни та здійснювати профілактику захворювань працівників тваринницьких та переробних підприємств зооантропонозами (хворобами, які передаються від тварин до людини); - випускати продукцію гарантованої санітарної якості; - користуватися термометрами, термографами; - використовувати прилади: чашковий, крильчастий анемометри, психрометр, гігрометр, барометр-анероїд. - визначити освітленість приміщень за допомогою люксметрів, фотометрів; - проводити аналіз хімічного складу повітря органолептично, титриметрично, приладом УГ-2; - визначити вміст нітритів, нітратів, сульфатів, хлоридів, твердість води; - проводити санітарно-гігієнічну оцінку кормів та вміти розпізнавати отруйні рослини

5. Опис навчальної дисципліни	Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них: - лекції - лабораторні заняття - практичні заняття - самостійна робота	<i>180 годин</i> <i>6.0 кредити</i> <i>26 годин</i> <i>0.9 кредити</i> <i>26 годин</i> <i>0.9 кредити</i> <i>14 годин</i> <i>0.4 кредити</i> <i>114 годин</i> <i>3.8 кредити</i>

Календарний план *

№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин			
		лк	лз	пз	сам. роб.

1	Роль ветеринарної санітарії у підвищенні культури виробництва продукції високої якості у скотарстві	2	2		8
2	Дезінфекція. Загальні положення проведення ветеринарної дезінфекції	2	2		8
3	Дезінсекція та дезакаризація у скотарстві	2	2		8
4	Дератизація у приміщеннях підприємств по утриманню великої рогатої худоби	2	2		8
5	Ветеринарно-санітарна техніка	2	2		8
6	Техніка безпеки і особиста гігієна при проведенні ветеринарно-санітарних заходів на підприємствах по утриманню великої рогатої худоби	2	2		8
7	Гігієна утримання бугаїв-плідників	2	2	2	8
8	Гігієна утримання лактуючих корів	4	4	4	18
9	Гігієна утримання телят у профілакторний період	2	2	2	10
10	Гігієна вирощування ремонтного молодняка великої рогатої худоби	4	4	4	20
11	Гігієна відгодівлі худоби	2	2	2	10
Всього:		26	26	14	114

*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу

6. Порядок та критерії оцінювання

Поточний контроль знань здійснюється шляхом усного опитування, виконання контрольних на лабораторно-практичних заняттях, письмового тестування, тестування за допомогою ПЕОМ. а оцінювання виконується за бальною методикою ЄКТС.

Підсумковий контроль семестру – шляхом проведення іспиту в письмовій формі по питаннях, що розглядаються і затверджуються на засідання кафедри. Оцінювання виконується за бальною методикою ЄКТС. Здобувачі вищої освіти, які набрали впродовж семестру 60 балів одержують іспит без його складання. По закінченню семестру студент допускається до іспиту за таких підстав:

- набрано 36 семестрових балів;
 - при набраних балах є бажання поліпшити рейтинг й оцінку.
- Зарахування пропущених занять здійснюється після їх відпрацювання з НПП за розкладом консультацій.

Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти

Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума	
		max	min	max	min
1 модуль					
Контрольна робота	2	7,5	4,5	15	9
Тестування	1	7,5	4,5	7,5	4,5
Підготовка реферату	1	7,5	4,5	7,5	4,5

2 модуль					
Контрольна робота	2	7,5	4,5	15	9
Підготовка презентації	1	7,5	4,5	7,5	4,5
Наукова робота	1	7,5	4,5	7,5	4,5
За семестр				60	36
Іспит				40	24
Всього				100	60

*Оцінки FX та F у залікову книжку здобувача вищої освіти не виставляється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у МНАУ

Загальна шкала оцінювання ECTS за результатами курсу

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	5 (відмінно)
82 - 89	B	4 (добре)
75 - 81	C	4 (добре)
64 - 74	D	3 (задовільно)
60 - 63	E	3 (задовільно)
35 - 59	FX*	не зараховано з можливістю повторного складання 2 (незадовільно)*
0 - 34	F*	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни 2 (незадовільно)*

*Оцінки FX та F у залікову книжку здобувача вищої освіти не виставляється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у МНАУ

7. Політика курсу

Основні принципи проведення занять:

- відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- різні моделі роботи на заняттях, у тому числі робота над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді;
- курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись

один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання;

- протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково.

8. Інформаційні джерела

Базова література

1. Ветеринарна гігієна і санітарія : практикум / уклад.: В. В. Вороняк, М. В. Чорний, Р. В. Милостивий. Львів : ФОП Корпан Б.І., 2023. 282 с. : рис., табл. – Бібліогр.: 282 с.
2. Гігієна тварин та ветеринарна санітарія : навчальний посібник / А. О. Бондар та ін. ; за ред. А. О. Бондар. Миколаїв : МНАУ, 2018. 178 с.
3. Захаренко М. О. Системи утримання тварин : навчальний посібник Київ : ЦУЛ, 2018. 424 с.
4. Методологічні основи та методи наукових досліджень у ветеринарній гігієні, санітарії та експертизі : навчально-методичний посібник / П. П. Антоненко та ін. ; Дніпровський ДАЕУ. Дніпро : «Свідлер А. Л.». 2018. 276 с.
5. Основи ветеринарної санітарії : навчальний посібник / О. Г. Півень, Л. О. Тарасенко, В. О. Рудь, Г. А. Скрипка. Одеса : Екологія, 2024. 156 с.

Допоміжна література

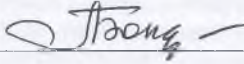
1. Ветеринарна санітарія : методичні рекомендації для виконання лабораторних занять для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» денної форми здобуття вищої освіти / уклад. А. О. Бондар. Миколаїв : МНАУ, 2023. 63 с.
URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/12942>
2. Ветеринарна санітарія : методичні рекомендації для виконання практичних занять та самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» денної форми здобуття вищої освіти / уклад. А. О. Бондар. Миколаїв : МНАУ,

	2023. 39 с. URL: https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/12941 3. Гаврилюк О. І. Санітарно-гігієнічні вимоги і їх реалізація при будівництві та експлуатації тваринницьких ферм. <i>Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Тваринництво»</i>. 2018. Вип. 2 (34). С. 148-150. 4. Методичні рекомендації для розробки курсового проєкту на тему: «Гігієнічне обґрунтування схеми генплану тваринницького підприємства та планувального рішення приміщення для тварин» для здобувачів вищої освіти освітньої спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» денної форми навчання / укладач А. О. Бондар. Миколаїв, 2020. 42 с. Інформаційні ресурси 1. Приміщення тваринницькі. Методи визначення ефективності дезінфекції : ДСТУ 8020:2015. Чинний від 01.01.2017. Київ : УкрНДНЦ, 2018. 13 с. (Національний стандарт). 2. Про безпечність та гігієну кормів : Закон України № 2264-VIII від 21.12.2017 / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2264-19#Text. 3. Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин : Закон України № 2042-VIII від 18.05.2017 / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2042-19#Text.
9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами	Для навчання, професійної підготовки або перепідготовки осіб з особливими освітніми потребами застосовуються форми здобуття освіти, що враховують їхні потреби та індивідуальні можливості. В університеті є пандус, кнопка виклику, а також особа, яка безпосередньо забезпечує інтеграцію здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами. Для здобувачів вищої освіти із особливими освітніми потребами забезпечується доступність навчання, у т. ч. за допомогою системи Moodle https://moodle.mnau.edu.ua.
10. Доступ до матеріалів навчання	Робоча програма дисципліни, її силабус та навчально методичний комплекс дисципліни з необхідним його наповненням розташовано на офіційних ресурсах Миколаївського національного аграрного

університету:
<https://moodle.mnau.edu.ua>.

Силабус навчальної дисципліни розроблено:

Доцент кафедри

Алла БОНДАР

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИННИЦТВА, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ
КАФЕДРА ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА ГІГІЄНИ

«ПОГОДЖЕНО»

Декан факультету ТВШНІСБ

Михайло І.І. Іль
2024 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Дмитро БАБЕНКО
2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ветеринарна санітарія і гігієна у скотарстві

освітньо-професійна програма

«Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти 6 року

очної (денної) форми навчання

на 2024-2025 навчальний рік

Освітній ступінь – Магістр

Галузь знань **21 Ветеринарія**

Спеціальність **212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза**

Мова викладання – українська

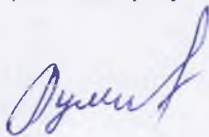
Миколаїв
2024

Програма відповідає вимогам Освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза», затвердженою Вченою радою Миколаївського національного аграрного університету 26.03.2019 р. (протокол № 7), чинної згідно наказу по університету № 100-О від 19.06.2019 р.

Розробник програми: к. с.-г. наук, доцентка Алла Бондар, Миколаївський національний аграрний університет.

Програма розглянута на засіданні кафедри ветеринарної медицини та гігієни МНАУ протокол № 14 від 20 червня 2024 року.

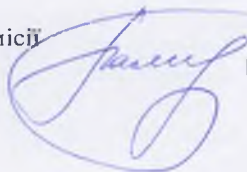
Завідувач кафедри,
канд. вет. наук, доцент

Імінжон ЛУМЕДЗЕ

Схвалено науково-методичною комісією факультету ТВППТСБ МНАУ протокол № 11 від 24 червня 2024 року.

Голова науково-методичної комісії
канд. с.-г. наук, доцентка

Галина КАЛИНИЧЕНКО

І. Анотація

Важливою складовою частиною в системі отримання знань спеціалістів є підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних до комплексного виконання проєктно-технологічних розрахунків та здійснення виробничо-технологічних робіт, що пов'язані з використанням біологічних агентів та продуктів їх життєдіяльності.

Перспектива розвитку тваринництва в Україні пов'язана з його подальшою спеціалізацією та інтенсифікацією. Вивчення дисципліни гігієни тварин дозволяє:

- забезпечити населення продуктами високої санітарної якості при високій санітарній культурі виробництва; профілактикою інфекційних та інвазійних хвороб серед людей і тварин; провести заходи щодо профілактики цих захворювань за межами переробних підприємств; розробити заходи з охорони природи від накопичення в ній патогенної і умовно патогенної мікрофлори і хімічних засобів;
- засвоїти фактори навколишнього середовища і закономірності їх впливу на організм тварин, розробити зоогігієнічні і ветеринарно-санітарні нормативи, рекомендації, спрямовані на підтримання опірності організму проти дії несприятливих факторів навколишнього середовища, підібрати засоби санітарної техніки для створення систем, які забезпечують добробутні умови утримання тварин.

Annotation

An important part of the training system is the training of highly qualified specialists capable of comprehensive design and technological calculations and production and technological work related to the use of biological agents and their products.

The perspective of the development of animal husbandry in Ukraine is related to its further specialization and intensification. Studying the discipline of animal hygiene allows:

- to provide the population with products of high sanitary quality with a high sanitary culture of production: prevention of infectious and invasive diseases among people and animals; carry out measures to prevent these diseases outside processing enterprises; develop measures to protect nature from the accumulation of pathogenic and conditionally pathogenic microflora and chemical agents in it;
- learn environmental factors and the regularities of their influence on the animal body, develop animal hygiene and veterinary sanitary regulations, recommendations aimed at maintaining the body's resistance against the effects of adverse environmental factors, choose sanitary equipment to create systems that ensure healthy conditions for keeping animals.

2. Опис навчальної дисципліни Ветеринарна санітарія і гігієна у скотарстві

Галузь знань 21 – Ветеринарія

Спеціальність 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза

Освітній ступінь Магістр

Обов'язкова (вибіркова) компонента Вибіркова

Семестр XI

Кількість кредитів ECTS 6,0

Кількість модулів 2

Загальна кількість годин 180

Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин та кредитів:

Лекції 26 / 0,9 кредиту ECTS

Лабораторні заняття 26 / 0,9 кредиту ECTS

Практичні заняття 14 / 0,4 кредиту ECTS

Самостійна робота 114 / 3,8 кредитів ECTS

Форма підсумкова контрольного заходу – іспит

3. Мета, завдання, предмет навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни:

- профілактика інфекційних, інвазійних хвороб тварин і людини, шляхи отримання продукції, сировини і кормів тваринного походження високої якості та охорона;
- збереження здоров'я і досягнення високої продуктивності сільськогосподарських тварин.

Завдання навчальної дисципліни:

- санація (оздоровлення) повітря, приміщень, технологічного обладнання, інвентарю, інструментів, тваринних кормів і харчових продуктів, що виробляються на підприємствах, які переробляють сировину тваринного походження;
- науково-практичне обґрунтування оптимальних і гранично допустимих параметрів навколишнього середовища, розробка проектних завдань, які забезпечують життєздатність тварин, забезпечення охорони природного середовища і його оздоровлення за рахунок впровадження зоогігієнічних норм і ветеринарно-санітарних правил у практику тваринництва з використанням прийнятих у гігієні тварин методів контролю, тобто реальності створення оптимальних умов утримання для тварин.

Предмет навчальної дисципліни:

- матеріали санітарних досліджень і практичних спостережень;
- сукупність методів єдності організму, норми і патології як найбільш форм адаптивних реакцій організму у взаємозв'язку організму і середовища в умовах онто-, філогенезу, цілісної реакції організму на рівні впливу комплексу чинників навколишнього середовища.

До системи компетентностей належать:

Інтегральна компетентність:

ІК Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, упровадження інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті та розуміти структуру взаємодії державної служби ветеринарної медицини з міжнародними партнерами.

ЗК9. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК10. Прагнення до збереження довкілля.

Фахові компетентності

ФК3. Здійснювати державний (внутрішній) контроль за дотриманням вимог гуманного забою тварин, передзабійною підготовкою та забоєм тварин, проводити післязабійне інспектування продуктів забою, забезпечення простежуваності.

ФК10. Здатність планувати санітарні заходи, розробляти процедури та контролювати дотримання гігієнічних вимог на потужностях для випуску безпечних харчових продуктів, кормів і кормових добавок тощо.

ФК11. Організувати та проводити державний контроль гігієнічних вимог та санітарних заходів на агропродовольчих ринках і потужностях.

ФК13. Здійснювати ветеринарно-санітарний контроль за виробництвом та обігом кормів, кормових добавок, преміксів тощо на підконтрольних потужностях, володіти методиками їх дослідження та проводити їх санітарне оцінювання.

ФК15. Контролювати технологічні процеси первинної обробки субпродуктів, харчової крові, спеціальної сировини, здійснювати ветеринарно-санітарний контроль за дотриманням технологічних операцій з ендокринною, ферментною, кишковою, шкіряно-хутровою сировиною, м'ясом та іншими продуктами забою і готовими харчовими продуктами, проводити їх інспектування, наносити позначку придатності та визначати шляхи подальшого використання цієї продукції.

ФК16. Здійснювати контроль гігієнічних вимог діяльності потужностей, які проводять збір, обробку, знешкодження (зnezараження), видалення, утилізацію та знищення побічних продуктів тваринницьких підприємств (потужностей), об'єктів ветеринарної медицини, переробної промисловості тощо.

ФК22.2. Здатність забезпечувати заходи ветеринарної санітарії і гігієни у підприємствах галузі скотарства.

ФК22.9. Здатність запроваджувати дезінфекцію.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Застосовувати способи аналізу, синтезу та подальшого сучасного навчання у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи.

ПРН2. Розуміти структуру фахової діяльності та використовувати методи наукових досліджень у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи.

ПРН13. Здійснювати належний контроль санітарних заходів та гігієнічних вимог за виробництва, переробки та обігу м'яса й інших продуктів забою ссавців та птиці, молока і молочних продуктів, харчових гідробіонтів, харчових рослинних продуктів, меду і апіпродуктів, харчових яєць та яйцепродуктів з подальшим проведенням інспектування відповідно до чинних нормативно-правових актів.

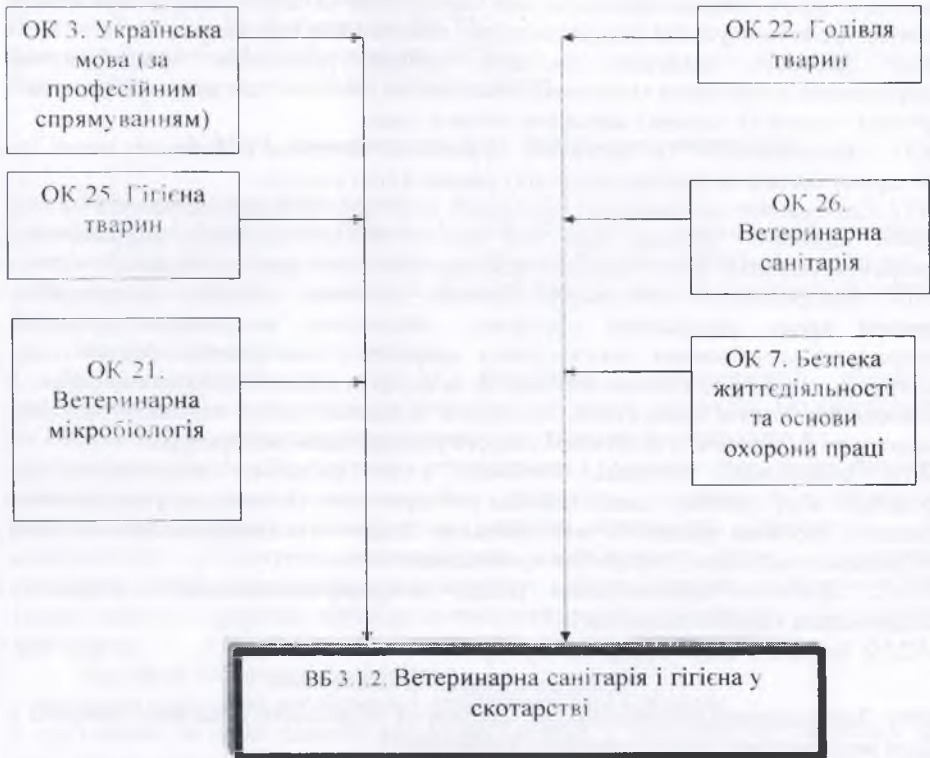
ПРН19. Проводити контроль санації на підконтрольних об'єктах згідно з вимогами національних та міжнародних нормативно-правових актів.

ПРН23.2. Забезпечувати заходи ветеринарної санітарії і гігієни у підприємствах галузі скотарства.

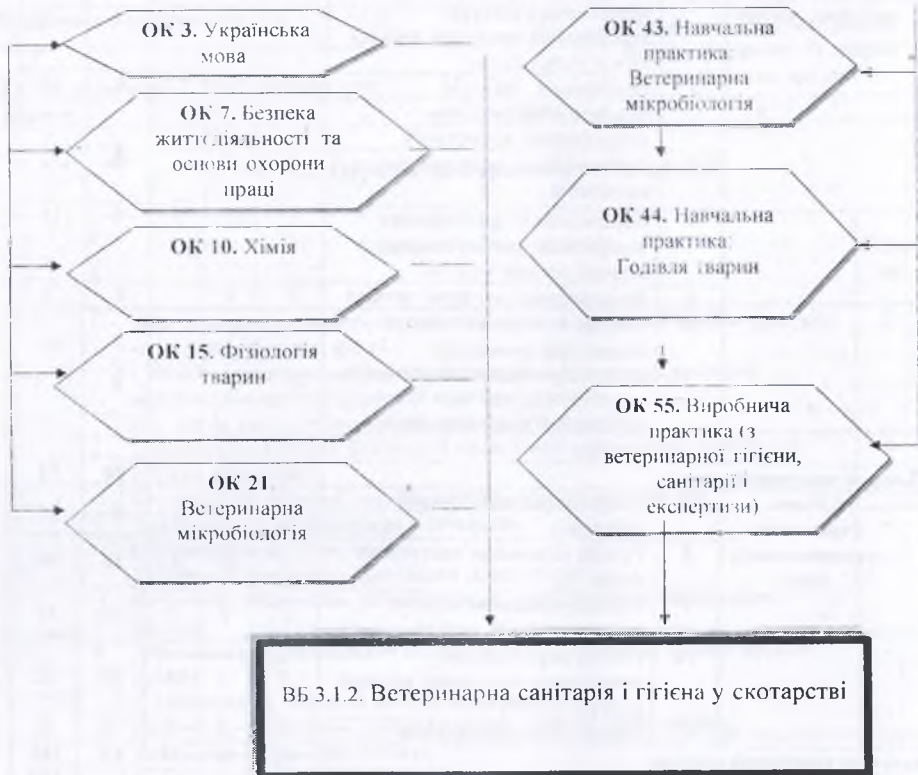
ПРН23.9. Здатність запроваджувати дезінфекцію.

ПРН23.10. Забезпечувати біобезпеку та біозахист на робочому місці за фахом.

4. Передумови для вивчення дисципліни

5. Місце дисципліни у структурі навчальних дисциплін

6. Структурно-логічна схема навчальної дисципліни

Змістовий модуль		Теми		Обсяги годин				
№	назва	№	назва	ЛЗ	ЛБ	ПЗ	СР	Разом
1	Ветеринарно-санітарні заходи	1	Роль ветеринарної санітарії у підвищенні культури виробництва продукції високої якості у скотарстві	2	2		8	12
		2	Дезинфекція. Загальні положення проведення ветеринарної дезінфекції	2	2		8	12
		3	Дезінсекція та дезакаризація у скотарстві	2	2		8	12
		4	Дератизація у приміщеннях підприємств по утриманню великої рогатої худоби	2	2		8	12
		5	Ветеринарно-санітарна техніка	2	2		8	12
		6	Техніка безпеки та особиста гігієна при проведенні ветеринарно-санітарних заходів на підприємствах по утриманню великої рогатої худоби	2	2		8	12
Всього за змістовий модуль				12	12		48	72
2	Гігієна утримання статеві-вікових груп	7	Гігієна утримання бугаїв-плідників	2	2	2	8	14
		8	Гігієна утримання лактуючих корів	4	4	4	18	30
		9	Гігієна утримання телят у профілакторний період	2	2	2	10	16
		10	Гігієна вирощування ремонтного молодняка великої рогатої худоби	4	4	4	20	32
		11	Гігієна відгодівлі худоби	2	2	2	10	16
Всього за змістовий модуль				14	14	14	66	108
Всього годин по навчальній дисципліні				26	26	14	114	180

7. Зміст навчальної дисципліни

7.1. Загальний розподіл годин і кредитів

Назва змістового модуля	Кількість годин і кредитів		
	год.	кредитів	%
Ветеринарно-санітарні заходи	72	2,4	40
Гігієна утримання статеві-вікових груп	108	3,6	60
Всього	180	6,0	100

7.2. Структура, обсяг і терміни виконання змістових модулів

Назва змістового модуля	Кількість годин	Термін виконання
Ветеринарно-санітарні заходи	72	Відповідно до семестрового навчального плану та графіку навчального процесу
Гігієна утримання статевих груп	108	
Всього	180	x

7.3. Перелік та короткий зміст лекцій

Модуль №	Тема №	ТЕМА, ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ	Години
I	1	Роль ветеринарної санітарії у підвищенні культури виробництва продукції високої якості у скотарстві 1. Основні завдання ветеринарної санітарії у підвищенні культури виробництва продукції високої якості у скотарстві Key words: role, culture, product, quality, cattle breeding	2
	2	Дезинфекція. Загальні положення проведення ветеринарної дезінфекції 1. Види дезінфекції Key words: disinfection, species, methods, position, carrying out	2
	3	Дезинсекція та деакаризація у скотарстві 1. Класифікація дезінсекції 2. Загальні положення проведення деакаризації Key words: disinsection, desaccharization, cattle breeding, classification, position	2
	4	Дератизація у приміщеннях підприємств по утриманню великої рогатої худоби 1. Механічний, хімічний методи дератизації Key words: deratization, rooms, enterprise, methods, cattle breeding	2
	5	Ветеринарно-санітарна техніка 1. Характеристика установок ветеринарно-санітарної техніки Key words: sanitation, machinery, characteristic, installation, veterinary medicine	2
	6	Техніка безпеки при проведенні ветеринарно-санітарних заходів на підприємствах по утриманню великої рогатої худоби 1. Види інструктажів при проведенні ветеринарно-санітарних заходів Key words: machinery, security, carrying out, species, instructions	2
II	7	Гігієна утримання бугаїв-плідників 1. Характеристика систем утримання бугаїв-плідників Key words: hygiene, maintenance, systems, methods, boars	2
	8	Гігієна утримання лактуючих корів 1. Характеристика систем утримання лактуючих корів Key words: hygiene, maintenance, systems, methods, cows	4

9	Гігієна утримання телят у профілакторний період 1. Характеристика систем утримання телят Key words: hygiene, maintenance, systems, methods, calves	2
10	Гігієна вирощування ремонтного молодняка великої рогатої худоби 1. Характеристика систем утримання ремонтного молодняка великої рогатої худоби Key words: hygiene, maintenance, systems, methods, repair young	4
11	Гігієна відгодівлі худоби 1. Характеристика систем утримання худоби на відгодівлі Key words: hygiene, maintenance, systems, methods, livestock for fattening	2
Всього годин		26

7.4. Перелік та план лабораторних занять

Назва змістового модуля/тема	Обсяг: години	Форма контролю
Змістовий модуль 1. Ветеринарно-санітарні заходи	12	x
Роль ветеринарної санітарії у підвищенні культури виробництва продукції високої якості у скотарстві 1. Основні завдання ветеринарної санітарії у підвищенні культури виробництва продукції високої якості у скотарстві	2	Захист лабораторної роботи
Дезінфекція. Загальні положення проведення ветеринарної дезінфекції 1. Методи дезінфекції	2	Захист лабораторної роботи
Дезинсекція та дезакаризація у скотарстві 1. Класифікація дезинсекції 2. Загальні положення проведення дезакаризації	2	Захист лабораторної роботи
Дератизація у приміщеннях підприємств по утриманню великої рогатої худоби 1. Біологічний метод дератизації	2	Захист лабораторної роботи
Ветеринарно-санітарна техніка 1. Характеристика установок ветеринарно-санітарної техніки	2	Захист лабораторної роботи
Техніка безпеки при проведенні ветеринарно-санітарних заходів на підприємствах по утриманню великої рогатої худоби 1. Види інструктажів при проведенні ветеринарно-санітарних заходів	2	Захист лабораторної роботи
Змістовий модуль 2. Гігієна утримання статевих-вікових груп	14	x
Гігієна утримання бугаїв-плідників 1. Характеристика способів утримання бугаїв-плідників	2	Захист лабораторної роботи
Гігієна утримання лактуючих корів 1. Характеристика способів утримання лактуючих корів	4	Захист лабораторної роботи
Гігієна утримання телят у профілакторний період 1. Характеристика способів утримання телят у профілакторний період	2	Захист лабораторної роботи

Назва змістового модуля/тема	Обсяг годин	Форма контролю
Гігієна вирощування ремонтного молодняка великої рогатої худоби 1. Характеристика способів утримання ремонтного молодняка великої рогатої худоби	4	Захист лабораторної роботи
Гігієна відгодівлі худоби 1. Характеристика способів утримання худоби на відгодівлі	2	Захист лабораторної роботи
Всього годин по дисципліні	26	x

7.5. Перелік та короткий зміст практичних занять

Назва змістового модуля/тема	Обсяг годин	Форма контролю
Змістовий модуль 2. Гігієна утримання статевовікових груп	14	x
Гігієна утримання бугаїв-плідників 1. Характеристика способів утримання бугаїв-плідників	2	Захист практичної роботи
Гігієна утримання лактуючих корів 1. Характеристика способів утримання лактуючих корів	4	Захист практичної роботи
Гігієна утримання телят у профілакторний період 1. Характеристика способів утримання телят у профілакторний період	2	Захист практичної роботи
Гігієна вирощування ремонтного молодняка великої рогатої худоби 1. Характеристика способів утримання ремонтного молодняка великої рогатої худоби	4	Захист практичної роботи
Гігієна відгодівлі худоби 1. Характеристика способів утримання худоби на відгодівлі	2	Презентація
Всього годин по дисципліні	14	x

7.6. Теми, форма контролю та перевірки завдань, які винесені на самостійне обов'язкове опрацювання

Назва змістового модуля/тема	Обсяг годин	Завдання
Змістовий модуль 1. Ветеринарно-санітарні заходи	48	x
Роль ветеринарної санітарії у підвищенні культури виробництва продукції високої якості у скотарстві	8	Реферати
Дезинфекція. Загальні положення проведення ветеринарної дезінфекції	8	Реферати
Дезінсекція та дезакаризація у скотарстві	8	Презентації
Дератизація у приміщеннях підприємств по утриманню великої рогатої худоби	8	Реферати
Ветеринарно-санітарна техніка	8	Презентації

<i>Назва змістового модуля/тема</i>	<i>Обсяг годин</i>	<i>Завдання</i>
Техніка безпеки і особиста гігієна при проведенні ветеринарно-санітарних заходів на підприємствах по утриманню великої рогатої худоби	8	Реферати
Змістовий модуль 2. Гігієна утримання статево-вікових груп	66	x
Гігієна утримання бугаїв-плідників	8	Реферат
Гігієна утримання лактуючих корів	18	Презентація
Гігієна утримання телят у профілакторний період	10	Презентація
Гігієна вирощування ремонтного молодняка великої рогатої худоби	20	Презентація
Гігієна відгодівлі худоби	10	Презентація
Разом по дисципліні	114	x

7.17. Питання для поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

Питання для поточного контролю знань

Змістовий модуль 1

1. Що Ви розумієте під терміном «Ветеринарна санітарія»?
2. З якими науками пов'язана ветеринарна санітарія?
3. Представити коротку історію розвитку ветеринарної санітарії
4. Роль ветеринарної санітарії у підвищенні культури виробництва і випуску продукції високої якості
5. Ветеринарне законодавство, санітарні норми і правила для підприємств по утриманню великої рогатої худоби
6. Яким чином складаються графіки проведення санітарно-гігієнічних заходів?
7. Які існують групи дезінфікуючих речовин?
8. Що Ви розумієте під терміном «дезінфекція»?
9. Яка дезінфекція називається вимушеною?
10. Яка дезінфекція називається профілактичною?
11. Які Ви знаєте методи дезінфекції?
12. З якою метою проводиться профілактична дезінфекція?
13. З якою метою проводиться вимушена дезінфекція?
14. Які є засоби дезінфекції?
15. Розкрити характеристику основних класів дезінфікуючих речовин
16. Яка суть дезінфекції аерозолями?
17. Які переваги аерозольного методу дезінфекції?
18. Які існують групи дезінфікуючих речовин?
19. Як визначити якість проведеної дезінфекції?
20. Правила особистої гігієни при роботі із дезінфікуючими засобами у приміщеннях по утриманню великої рогатої худоби
21. Вимоги до зберігання препаратів для проведення дезінфекції
22. Розкрити характеристику видів інструктажів при проведенні ветеринарно-

- санітарних заходів на підприємствах по утриманню великої рогатої худоби
23. Розкрити загальні положення проведення ветеринарної дезінфекції
 24. Підготовка до проведення дезінфекції у приміщеннях по утриманню великої рогатої худоби
 25. Ветеринарно-санітарні вимоги до заключної дезінфекції на тваринницькому підприємстві
 26. Що таке «дезінсекція»?
 21. З якою метою застосовують дезінсекцію?
 22. Які Ви знаєте методи дезінсекції?
 23. Розкрити характеристику фізичного методу дезінсекції
 24. Розкрити характеристику хімічного методу дезінсекції
 25. Розкрити характеристику біологічного методу дезінсекції
 26. Для чого використовують аерозольний метод дезінсекції?
 27. Розкрийте особливості дезінсекції
 28. Як здійснюють боротьбу із мухами на тваринницьких підприємствах?
 29. Яке обладнання застосовують для відлякування та знищення комах?
 30. Методика визначення чисельності мух у приміщенні?
 31. Які заходи дезінсекції відносять до профілактичних?
 32. З яких операцій складається технологічний процес боротьби з мухами?
 33. виготовлення і застосування принад на тваринницьких підприємствах
 34. В яких випадках проводиться обов'язкова дезінсекція?
 35. Контроль ефективності знищення мух
 36. Правила особистої гігієни при роботі із дезінсекційними засобами у тваринницьких приміщеннях
 37. Вимоги до зберігання препаратів для проведення дезінсекції
 38. Загальні положення проведення дезакаризації
 39. Що Ви розумієте під терміном «дератизація»?
 40. Яку загрозу становлять гризуни на тваринницьких підприємствах?
 41. Охарактеризувати методи дератизації
 42. Епідеміологічне значення мишоподібних гризунів
 43. У чому полягають профілактичні заходи боротьби із гризунами?
 44. У чому суть винищувальних заходів у боротьбі із гризунами?
 45. Механічні засоби дератизації та вимоги до їх застосування
 46. Методи визначення заселеності об'єктів гризунами
 47. Назвіть дератизаційні препарати одноразової дії
 48. Назвіть дератизаційні препарати кумулятивної дії
 49. Засоби та умови проведення газової дератизації
 50. За якими даними роблять висновок про ефективність дератизації
 51. Формула, за якою визначають ефективність дератизації
 52. Правила особистої гігієни при роботі із дератизаційними засобами у приміщеннях по утриманню великої рогатої худоби
 53. Вимоги до зберігання препаратів для проведення дератизації
 54. Розкрити характеристику аерозольних генераторів
 55. Розкрити характеристику інгаляторів і портативних розпилювальних установок

56. Які види ветеринарно-санітарної техніки Вам відомі? Вимоги до неї
57. Яку техніку використовують для виконання ветеринарно-санітарних робіт у тваринницьких приміщеннях?

Питання для поточного контролю знань

Змістовий модуль 2

1. Основні поняття гігієни тварин, завдання та методи дослідження
2. Гігієнічне оцінювання і контроль за мікрокліматом у приміщеннях для утримання бугаїв-плідників
3. Гігієнічне оцінювання і контроль за мікрокліматом у приміщеннях для утримання лактуючих корів
4. Гігієнічне оцінювання і контроль за мікрокліматом у приміщеннях для утримання телят у профілакторній період
5. Гігієнічне оцінювання і контроль за мікрокліматом у приміщеннях для утримання ремонтного молодняка великої рогатої худоби
7. Гігієнічне оцінювання і контроль за мікрокліматом у приміщеннях для утримання худоби на відгодівлі
9. Біохімічні провінції та ензоотії, що виникають при дефіциті в ґрунті макро- і мікроелементів
10. Заходи щодо санітарної охорони ґрунтів. Вимоги до влаштування гноєсховищ, скотомогильників, біотермічних ям
11. Гігієнічні вимоги до напування бугаїв-плідників
12. Гігієнічні вимоги до напування лактуючих корів
13. Гігієнічні вимоги до напування ремонтного молодняка великої рогатої худоби
16. 17. Гігієнічні вимоги до напування худоби на відгодівлі
18. Гігієнічне значення нормованої та повноцінної годівлі тварин
19. Профілактика захворювань великої рогатої худоби, пов'язаних із неповноцінністю кормів
20. Профілактика захворювань великої рогатої худоби, спричинених фізичним станом кормів і наявністю в них механічних домішок та пестицидів
21. Профілактика захворювань великої рогатої худоби, спричинених кормами із вмістом токсичних речовин
22. Профілактика захворювань великої рогатої худоби, спричинених отруйними рослинами
23. Профілактика захворювань великої рогатої худоби, викликаних використанням кормів, уражених грибами, бактеріями та шкідниками
24. Санітарно-гігієнічний контроль за заготівлею, зберіганням і якістю кормів
25. Санітарно-гігієнічні вимоги до кормових кухнів і годівниць
26. Гігієнічне значення дієтичної та дієтичної терапевтичної годівлі великої рогатої худоби
27. Гігієнічний контроль при проєктуванні, будівництві та експлуатації підприємства по утриманню великої рогатої худоби
28. Способи будівництва приміщень для великої рогатої худоби

29. Основні гігієнічні та санітарні вимоги при виборі ділянки під забудову підприємства по утриманню великої рогатої худоби
30. Генеральний план господарства по утриманню великої рогатої худоби
31. Гігієнічні вимоги до санітарно-технічного обладнання у приміщеннях для утримання великої рогатої худоби
32. Характеристика систем вентиляції у приміщеннях для утримання великої рогатої худоби
33. Характеристика систем каналізації у приміщеннях для утримання великої рогатої худоби
34. Характеристика систем освітлення у приміщеннях для утримання великої рогатої худоби
35. Характеристика систем водопостачання у приміщеннях для утримання великої рогатої худоби
36. Гігієнічне значення зелених насаджень на території підприємств по утриманню великої рогатої худоби
37. Гігієнічні вимоги до пасовищ для великої рогатої худоби
38. Гігієнічні вимоги до літньо-табірного утримання великої рогатої худоби

Питання для підсумкового контролю знань

1. Що Ви розумієте під терміном «Ветеринарна санітарія»?
2. З якими науками пов'язана ветеринарна санітарія?
3. Представити коротку історію розвитку ветеринарної санітарії
4. Роль ветеринарної санітарії у підвищенні культури виробництва і випуску продукції високої якості
5. Ветеринарне законодавство, санітарні норми і правила для підприємств по утриманню великої рогатої худоби
6. Яким чином складаються графіки проведення санітарно-гігієнічних заходів?
7. Які існують групи дезінфікуючих речовин?
8. Що Ви розумієте під терміном «дезінфекція»?
9. Яка дезінфекція називається вимушеною?
10. Яка дезінфекція називається профілактичною?
11. Які Ви знаєте методи дезінфекції?
12. З якою метою проводиться профілактична дезінфекція?
13. З якою метою проводиться вимушена дезінфекція?
14. Які є засоби дезінфекції?
15. Розкрити характеристику основних класів дезінфікуючих речовин
16. Яка суть дезінфекції аерозолями?
17. Які переваги аерозольного методу дезінфекції?
18. Які існують групи дезінфікуючих речовин?
19. Як визначити якість проведеної дезінфекції?
20. Правила особистої гігієни при роботі із дезінфікуючими засобами у приміщеннях по утриманню великої рогатої худоби
21. Вимоги до зберігання препаратів для проведення дезінфекції

22. Розкрити характеристику видів інструктажів при проведенні ветеринарно-санітарних заходів на підприємствах по утриманню великої рогатої худоби
23. Розкрити загальні положення проведення ветеринарної дезінфекції
24. Підготовка до проведення дезінфекції у приміщеннях по утриманню великої рогатої худоби
25. Ветеринарно-санітарні вимоги до заключної дезінфекції на тваринницькому підприємстві
26. Що таке «дезінсекція»?
27. З якою метою застосовують дезінсекцію?
28. Які Ви знаєте методи дезінсекції?
29. Розкрити характеристику фізичного методу дезінсекції
30. Розкрити характеристику хімічного методу дезінсекції
31. Розкрити характеристику біологічного методу дезінсекції
32. Для чого використовують аерозольний метод дезінсекції?
33. Розкрийте особливості дезінсекції
34. Як здійснюють боротьбу із мухами на тваринницьких підприємствах?
35. Яке обладнання застосовують для відлякування та знищення комах?
36. Методика визначення чисельності мух у приміщенні?
37. Які заходи дезінсекції відносять до профілактичних?
38. З яких операцій складається технологічний процес боротьби з мухами?
39. виготовлення і застосування принад на тваринницьких підприємствах
40. В яких випадках проводиться обов'язкова дезінсекція?
41. Контроль ефективності знищення мух
42. Правила особистої гігієни при роботі із дезінсекційними засобами у тваринницьких приміщеннях
43. Вимоги до зберігання препаратів для проведення дезінсекції
44. Загальні положення проведення дезакаризації
45. Що Ви розумієте під терміном «дератизація»?
46. Яку загрозу становлять гризуни на тваринницьких підприємствах?
47. Охарактеризувати методи дератизації
48. Епідеміологічне значення мишоподібних гризунів
49. У чому полягають профілактичні заходи боротьби із гризунами?
50. У чому суть винищувальних заходів у боротьбі із гризунами?
51. Механічні засоби дератизації та вимоги до їх застосування
52. Методи визначення заселеності об'єктів гризунами
53. Назвіть дератизаційні препарати одноразової дії
54. Назвіть дератизаційні препарати кумулятивної дії
55. Засоби та умови проведення газової дератизації
56. За якими даними роблять висновок про ефективність дератизації
57. Формула, за якою визначають ефективність дератизації
58. Правила особистої гігієни при роботі із дератизаційними засобами у приміщеннях по утриманню великої рогатої худоби
59. Вимоги до зберігання препаратів для проведення дератизації
60. Розкрити характеристику аерозольних генераторів

55. Розкрити характеристику інгаляторів і портативних розпилювальних установок
56. Які види ветеринарно-санітарної техніки Вам відомі? Вимоги до неї
57. Яку техніку використовують для виконання ветеринарно-санітарних робіт у тваринницьких приміщеннях?
58. Основні поняття гігієни тварин, завдання та методи дослідження
59. Гігієнічне оцінювання і контроль за мікрокліматом у приміщеннях для утримання бугаїв-плідників
60. Гігієнічне оцінювання і контроль за мікрокліматом у приміщеннях для утримання лактуючих корів
61. Гігієнічне оцінювання і контроль за мікрокліматом у приміщеннях для утримання телят у профілакторний період
62. Гігієнічне оцінювання і контроль за мікрокліматом у приміщеннях для утримання ремонтного молодняку великої рогатої худоби
63. Гігієнічне оцінювання і контроль за мікрокліматом у приміщеннях для утримання худоби на відгодівлі
64. Біохімічні провінції та ензоотії, що виникають при дефіциті в ґрунті макро- і мікроелементів
65. Заходи щодо санітарної охорони ґрунтів. Вимоги до влаштування гноссховищ, скотомогильників, біотермічних ям
66. Гігієнічні вимоги до напування бугаїв-плідників
67. Гігієнічні вимоги до напування лактуючих корів
68. Гігієнічні вимоги до напування ремонтного молодняку великої рогатої худоби
69. 17. Гігієнічні вимоги до напування худоби на відгодівлі
70. Гігієнічне значення нормованої та повноцінної годівлі тварин
71. Профілактика захворювань великої рогатої худоби, пов'язаних із неповноцінністю кормів
72. Профілактика захворювань великої рогатої худоби, спричинених фізичним станом кормів і наявністю і них механічних домішок та пестицидів
73. Профілактика захворювань великої рогатої худоби, спричинених кормами із вмістом токсичних речовин
74. Профілактика захворювань великої рогатої худоби, спричинених отруйними рослинами
75. Профілактика захворювань великої рогатої худоби, викликаних використанням кормів, уражених грибами, бактеріями та шкідниками
76. Санітарно-гігієнічний контроль за заготівлею, зберіганням і якістю кормів
77. Санітарно-гігієнічні вимоги до кормових кухнів і годівниць
78. Гігієнічне значення дієтичної та дієтичної терапевтичної годівлі великої рогатої худоби
79. Гігієнічний контроль при проєктуванні, будівництві та експлуатації підприємства по утриманню великої рогатої худоби
80. Способи будівництва приміщень для великої рогатої худоби

81. Основні гігієнічні та санітарні вимоги при виборі ділянки під забудову свинарського підприємства
82. Генеральний план господарства по утриманню великої рогатої худоби
83. Гігієнічні вимоги до санітарно-технічного обладнання у приміщеннях для утримання великої рогатої худоби
84. Характеристика систем вентиляції у приміщеннях для утримання великої рогатої худоби
85. Характеристика систем каналізації у приміщеннях для утримання великої рогатої худоби
86. Характеристика систем освітлення у приміщеннях для утримання великої рогатої худоби
87. Характеристика систем водопостачання у приміщеннях для утримання великої рогатої худоби
88. Гігієнічне значення зелених насаджень на території підприємств по утриманню великої рогатої худоби
89. Гігієнічні вимоги до пасовищ для великої рогатої худоби
90. Гігієнічні вимоги до літньо-табірного утримання великої рогатої худоби

8. Форма підсумкового контролю, критерії оцінювання результатів навчання та рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

Підсумковий контроль полягає в оцінюванні рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретних робіт, повноти та якості засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу за темами, змістовими модулями навчальної дисципліни та виконання завдань відповідно до робочої програми навчальної дисципліни. Контроль знань дисципліни для здобувачів вищої освіти здійснюється виконанням контрольних робіт, тестів на практичних заняттях, виконання презентацій, рефератів, участь у науковій роботі.

Рейтингова оцінка знань забезпечує: мотивацію здобувачів вищої освіти до систематичної роботи впродовж семестру; підвищення ролі самостійної роботи та ролі індивідуального навчання; розширення можливостей для розкриття здібностей здобувачів вищої освіти, розвитку їх творчого мислення.

Рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

№ п/п	Форма контролю	Контроль протягом семестру	Максимальна / мінімальна кількість балів
1	Контрольна робота	4	30 / 18
2	Тестування	1	7,5 / 4,5
3	Підготовка презентації	1	7,5 / 4,5
4	Підготовка реферату	1	7,5 / 4,5
5	Наукова робота	1	7,5 / 4,5
Усього (балів)		x	60/36

Підсумковий контроль знань здійснюється шляхом складання екзамену. Здобувачі вищої освіти, які набрали 36-60 балів здають екзамен в екзаменаційну сесію згідно учбового плану, здобувачі вищої освіти, що набрали менше 36 балів до сесії не допускаються (до складання екзамену такі можуть бути допущені тільки після того, як наберуть необхідну кількість балів).

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання – екзамен

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	5 (відмінно)
82 - 89	B	4 (добре)
75 - 81	C	4(добре)
64 - 74	D	3 (задовільно)
60 - 63	E	3 (задовільно)
35 - 59	FX*	не зараховано з можливістю повторного складання 2 (незадовільно)*
0 - 34	F*	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни 2 (незадовільно)*

*Оцінки FX та F у залікову книжку здобувача вищої освіти не виставляється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у МНАУ.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Читання лекційних, практичних занять з навчальної дисципліни «Ветеринарна санітарія і гігієна у скотарстві» проходить в лабораторії гігієни і санітарії, паразитології та інвазійних хвороб навчального корпусу № 1, вул. Генерала Карпенка, 73 (№ 109; 53,4 м²).

Спеціальне технічне обладнання:

Мультимедійне обладнання:

- екран проєкційний – 1 шт.
- проєктор Acer X 1110 – 1 шт.
- ноутбук Acer 57492Z – 1 шт.
- ПЕОМ Intel Celeron 346+/Монітор Acer V 196 WDD Wide – 1 шт.

Прикладне програмне забезпечення:

Корпоративне ліцензування «Volume Licensing», Parent program:
OPEN 93947897ZZE1608, Software Assurance (SA) №63986644, 63986649,
63986652:

MS Excel: MS Word: Google Chrome: Mozilla Firefox

Доступ до мережі Internet.

(на власних серверах) на базі Jitsi Meet.

Інформаційне забезпечення:

Інструкції з техніки безпеки та безпеки життєдіяльності.

Довідникова та нормативна література.
Навчальні фільми.
Презентації у режимі PowerPoint.
Устаткування:
Водоструйний насос - 1 шт.
Центрифуга - 1 шт.
Баня водяна - 1 шт.
Спиртівки - 5 шт.
Сушильна шафа - 1 шт.
Стерилізатор - 1 шт.
Апарат Коха - 1 шт.
Автоклав - 1 шт.
Термометри різні - 9 шт.
Ареометри різні - 8 шт.
Чашки Петрі - 9 шт.
Іскенкатор - 1 шт.
Чашки Коха - 7 шт.
Колби різні - 11 шт.
Циліндри мірні на 50, 100, 200, 500, 1000 мл - 15 шт.
Піпетки на 1, 5, 10 мл - 14 шт.
Мікропіпетки на 0,1 та 0,2 мл - 14 шт.
Піпетки Пастера - 8 шт.
Шпатель металеві - 11 шт.
Шпатель Дригальського - 9 шт.
Бюкси металеві - 5 шт.
Бюкси скляні - 7 шт.
Кристалізатор - 1 шт.
Посуд лабораторний - 15 шт.
Ваги аналітичні - 1 шт.
Ваги технохімічні - 1 шт.
Ваги торсійні - 1 шт.
Копірувальний механізм - 3 шт.
Центрифуга електрична лабораторна - 1 шт.
Вакуумний насос - 1 шт.
Дистилятор - 1 шт.
Бідистилятор - 1 шт.
Пробірки лабораторні - 14 шт.
Флакони скляні - 16 шт.
Штативи для пробірок - 10 шт.
Скельця предметні - 21 шт.
Скельця покривні - 21 шт.
Камера Горяєва - 1 шт.
Петлі бактеріологічні - 10 шт.
Голки препаративні - 10 шт.
Пробки гумові, коркові - 21 шт.
Палички скляні - 11 шт.
Пінцети - 7 шт.

Ланцети - 8 шт.
Прилад - термограф
Чашки Петрі - 30 шт.
Мясопептонний агар
Термостат - 1 шт.
Колби різні - 20 шт.
Електрична плитка - 1 шт.
Циліндри різні - 1 шт.
Друкарський шрифт Снеллена - 20 шт.
Дротяне коло для визначення прозорості води - 20 шт.
Білий папір - 20 шт.
Зразки ґрунту - 3 шт.
Набір сит - 1 шт.
Ваги лабораторні - 1 шт.
Щітки - 20 шт.
Мийні засоби - 1 унак.
Сушильна шафа - 1 шт.
Столи - 10 шт.
Стільці - 20 шт.
Стіл для викладача - 1 шт.
Стілець для викладача - 1 шт.
Шафа для зберігання приладів - 2 шт.
Дошка для крейди темно-зеленого кольору - 1 шт.

10. Перелік рекомендованих літературних джерел та законодавчо-нормативних актів

10.1. Базова література

1. Ветеринарна гігієна і санітарія : практикум / уклад.: В. В. Вороняк, М. В. Чорний, Р. В. Милостивий. Львів : ФОП Корпан Б.І., 2023. 282 с. : рис., табл. – Бібліогр.: 282 с.
2. Гігієна тварин та ветеринарна санітарія : навчальний посібник / А. О. Бондар та ін. ; за ред. А. О. Бондар. Миколаїв : МНАУ, 2018. 178 с.
3. Захаренко М. О. Системи утримання тварин : навчальний посібник Київ : ЦУЛ, 2018. 424 с.
4. Методологічні основи та методи наукових досліджень у ветеринарній гігієні, санітарії та експертизі : навчально-методичний посібник / П. П. Антоненко та ін. ; Дніпровський ДАЕУ. Дніпро : «Свідлер А. Л.», 2018. 276 с.
5. Основи ветеринарної санітарії : навчальний посібник / О. Т. Півень, Л. О. Тарасенко, В. О. Рудь, Г. А. Скрипка. Одеса : Екологія, 2024. 156 с.

10.2. Допоміжна література

1. Ветеринарна санітарія : методичні рекомендації для виконання лабораторних занять для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» денної форми здобуття вищої освіти / уклад. А. О.

Бондар. Миколаїв : МНАУ, 2023. 63 с.

URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/12942>

2. Ветеринарна санітарія : методичні рекомендації для виконання практичних занять та самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» денної форми здобуття вищої освіти / уклад. А. О. Бондар. Миколаїв : МНАУ, 2023. 39 с.

URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/12941>

3. Гаврилюк О. І. Санітарно-гігієнічні вимоги і їх реалізація при будівництві та експлуатації тваринницьких ферм. *Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Тваринництво»*. 2018. Вип. 2 (34). С. 148-150.

4. Методичні рекомендації для розробки курсового проєкту на тему: «Гігієнічне обґрунтування схеми генплану тваринницького підприємства та планувального рішення приміщення для тварин» для здобувачів вищої освіти освітньої спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» денної форми навчання / укладач А. О. Бондар. Миколаїв, 2020. 42 с.

Інформаційні ресурси

1. Приміщення тваринницькі. Методи визначення ефективності дезінфекції : ДСТУ 8020:2015. Чинний від 01.01.2017. Київ : УкрНДНЦ, 2018. 13 с. (Національний стандарт).

2. Про безпечність та гігієну кормів : Закон України № 2264-VIII від 21.12.2017 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2264-19#Text>.

3. Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин : Закон України № 2042-VIII від 18.05.2017 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2042-19#Text>.

ДОДАТОК

до робочої програми 2024-2025 н.р. навчальної дисципліни

Ветеринарна санітарія і гігієна у скотарстві

Перелік внесених змін на 2024-2025 н.р.

№	Зміст змін	Підстава	Примітки
1	Оновлено перелік рекомендованих джерел базової літератури	осучаснення літературного матеріалу	

Розробник програми:
канд. с.-г. наук, доцентка

Алла БОНДАР